

За селом розходилися три дороги: перша простягалася до моря, друга — до міста, а третя вела в безвихідь.

Мартіно цікавився, куди та третя все-таки веде; він розпитував, але всі відповідали одне й те саме:

— Ота дорога? Та дорога нікуди не веде.

— А як далеко вона пролягає?

— Нікуди вона не пролягає.

— То чого ж її проклали?

— Ніхто її не прокладав, вона була завжди.

— І ніхто ніколи по ній не ходив?

— Ну й упертий же ти вдався. Ми ж тобі кажемо, що там нічогісінько немає.

— Звідкіля ви знаєте? Ви ж самі там ніколи не були.

Мартіно так настирливо допитувався, що люди прозвали його Впертим. Він на це зовсім не ображався, а все думав про дорогу, що нікуди не веде.

Скоро він підріс: сам уже вулицю переходив, не те що раніше, коли дідусь його за руку переводив. Одного ранку пішов він з дому та й подався у далекі мандри, щоб з'ясувати, куди веде таємнича дорога, покрита густим бур'яном і вся у вибоїнах. Добре, що дощу не було, а то б під ногами лежали самі калюжі.

Обабіч неї височів живопліт, а потім ліс почався. Віття дерев тісно перепліталось вгорі й утворювало темну прохолодну галерею, в яку проникали лише поодинокі промінці сонця й освічували її, мов ліхтарі.

Мартіно все йде та йде, а галереї нема кінця-краю. Вже в нього ноги болять і здається, що було б краще вернутися назад. Та раптом Мартіно вгледів собаку.

"Де собака, там і хата,— зміркував Мартіно,— або принаймні людина". Метляючи хвостом, собака побіг йому назустріч, лизнув руку та й подріботів назад дорогою, щомиті озираючись, щоб упевнитися, чи йде Мартіно назирці.

— Іду, іду,— мовив зацікавлений Мартіно.

Нарешті ліс порідшав, угорі прозирнуло небо, а дорога вперлася в залізну хвіртку. Крізь ґрати Мартіно побачив великий замок. Усі двері й вікна в ньому були навстіж відчинені, з усіх димарів бухав дим, а на балконі стояла гарна-прегарна синьйора. Вона привітно махала рукою й гукала:

— Заходь, заходь, Мартіно Впертий!

— Отже, я дійшов до кінця дороги,— зрадів Мартіно.— Якби не ви, синьйоро, я б і гадки про це не мав.

Мартіно відчинив хвіртку, перейшов через парк і, опинившись у замковому залі, вклонився чарівній синьйорі, що саме простувала вниз сходами. Вона була препишно вбрана,— куди тій феї чи принцесі,— й привітно всміхалася:

— Отже ти не повірив на слово? Чому не повірив, що дорога ця нікуди не веде?

— Бо це нісенітниця. Хоч як багато на світі доріг, та цікавих місць куди більше.

— Авжеж, була б тільки охота мандрувати. А зараз я тобі покажу замок.

Було в тому замку безліч залів, наповнених ущертъ розмаїтими скарбами, чисто як у тих казкових палацах, де сплять зачаровані красуні й де морські страховища зберігають свої багатства. Були тут діаманти, коштовне каміння, золото, срібло. І в кожному залі синьйора казала:

— Бери, що тобі до вподоби. Я позичу тобі воза й коней.

Самі розумієте, що Мартіно не треба було припрошувати. Вертався він додому з повним візком. На передку сидів дресирований собака, що вмів правити кіньми і гавкав, коли вони дрімали або збивалися з дороги.

У селі хлопця вважали мертвим, а тому зустріли з великим подивом. Собака розвантажив на майдані всі скарби, мельнув двічі хвостом на прощання і, сівши на передок, зник у хмарі куряви. Мартіно пообдаровував усіх — і друзів і ворогів — коштовними подарунками. Безліч разів він розповідав про свої пригоди і завжди, як тільки кінчалася розповідь, хтось із слухачів кидався додому по візок і коня та пускався в дорогу, що нікуди не вела.

Однак іще того вечора поверталися вони один по одному похнюплені: дорога для них обривалася в лісовій гущавині, далі її заступала щільна стіна дерев і тернисті хащі. І не було видно ані хвіртки, ані замку, ані вродливої синьйори. Отож, як бачите, часом буває, що скарби дістаються лише тому, хто перший нову дорогу торує. А Мартіно Впертий був першим.